

12^Η ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΠΑΑ) 2014-2020

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ &
ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΑΑ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2024

Είδος τροποποιήσεων και λόγοι και/ή προβλήματα εφαρμογής που δικαιολογούν την πρόταση της 12^{ης} τροποποίησης του ΠΑΑ 2014-2020

Η προτεινόμενη τροποποίηση είναι μικτή και υποβάλλεται βάσει του άρθρου 11 παρ. α (i) και παρ. β (i, ii) καν. 1305/2013, όπως αυτός ισχύει.

Το ΠΑΑ 2014-2022 βρίσκεται στο προτελευταίο έτος υλοποίησής του με τελικές πληρωμές οι οποίες θα πραγματοποιηθούν από τον ΟΠΕΚΕΠΕ έως και 31/12/2025.

Μέχρι σήμερα έχει ενταχθεί το 112,75% της Δημόσιας Δαπάνης του προγράμματος και έχει πληρωθεί το 79,14% της Δημόσιας Δαπάνης, το οποίο αντιστοιχεί στο 81,92% της Ενωσιακής Συνδρομής συμπεριλαμβανόμενης προκαταβολής και στο 79,02% της Ενωσιακής Συνδρομής χωρίς προκαταβολή.

Οι λόγοι που επιβάλλουν τη συγκεκριμένη τροποποίηση είναι οι ακόλουθοι:

- Εξορθολογισμός των ποσών της Ενωσιακής κατανομής σε μέτρα/δράσεις του ΠΑΑ, σύμφωνα αφενός με την πορεία υλοποίησής τους, αφετέρου με το σενάριο κλεισίματος του Προγράμματος, με στόχο την αποτελεσματικότερη κατανομή των πόρων της Ενωσιακής κατανομής σε μέτρα/δράσεις του ΠΑΑ έτσι ώστε να μη μείνουν αδιάθετοι ενωσιακοί πόροι κατά το κλείσιμό του το 2025.
- Εξοικονόμηση πόρων (ΕΓΤΑΑ) για την ετήσια παράταση (βάσει του άρθρου 28 παρ. 5 τρίτο εδάφιο καν. (ΕΕ) 1305/2013) της δράσης 10.1.4 «Μείωση της ρύπανσης νερού από γεωργική δραστηριότητα» στις πληγείσες, από τα φαινόμενα κλιματικής αλλαγής, περιοχές σε αγροτεμάχια που μπορούν να καλλιεργηθούν.
- Εξοικονόμηση πόρων (ΕΓΤΑΑ) για διετή νέα προκήρυξη της δράσης M10.1.4 «Μείωση της ρύπανσης νερού από γεωργική δραστηριότητα», σε όλες τις ευπρόσβλητες από τη νιτρορύπανση περιοχές.
- Εξοικονόμηση πόρων για την κάλυψη περίπου 2.200 επιλαχόντων στη δράση M6.1 «Εγκατάσταση Νέων Γεωργών»
- Εξοικονόμηση πόρων για την αύξηση των διαθέσιμων πόρων (ΕΥΡΗ) στο M4.1.4 και ειδικότερα για την παροχή μικροδανείων
- Κάλυψη της υπερβαίνουσας πληρωθείσας Ενωσιακής κατανομής σε ορισμένα μέτρα/δράσεις του Προγράμματος, περιοχές εστίασης ή/και κατηγορίες περιφερειών.

A1. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΗ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2022

1. Περιγραφή προτεινόμενων τροποποιήσεων

1.1. Ανακατανομή πόρων ΕΓΤΑΑ

Κατωτέρω περιγράφονται, ανά μέτρο/δράση οι λόγοι που οδήγησαν στην ανακατανομή των πόρων του ΕΓΤΑΑ από μέτρα/δράσεις που παρουσιάζουν μικρότερη της προγραμματισμένης απορρόφηση, σε μέτρα/δράσεις που απαιτούν παραπάνω πόρους, είτε για να καλύψουν τις άμεσες πληρωμές τους, είτε τις εκτιμώμενες πληρωμές έως τις 31/12/2025, όπου αυτό μπορεί να προβλεφθεί με μια σχετική ασφάλεια.

1.1.1. Πόροι ΕΓΤΑΑ που απαιτούνται για την αποτελεσματική υλοποίηση του ΠΑΑ 2014-2022

Ο πίνακας 1: «Πόροι ΕΓΤΑΑ που απαιτούνται» παρουσιάζει συνοπτικά τις ανάγκες ενδυνάμωσης ορισμένων μέτρων/δράσεων με πρόσθετη Ενωσιακή κατανομή.

ΜΕΤΡΑ	ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΚΔΟΣΗ 12.1	ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ 12ΗΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΙΑΦΟΡΑ (2-1)
M4.1.1	271.249.076,00	327.081.850,00	55.832.774,00
M4.1.5	0,00	42.982.458,00	42.982.458,00
M4.2.1	133.632.511,00	210.165.581,00	76.533.070,00
M6.1	616.457.321,00	675.582.731,00	59.125.410,00
M09	25.000.000,00	28.000.000,00	3.000.000,00
M10.1	327.880.033,00	415.206.059,00	87.326.026,00
M10.2	14.401.000,00	17.000.000,00	2.599.000,00
M22	71.213.727,00	71.288.903,00	75.176,00
ΣΥΝΟΛΟ ΠΟΡΩΝ ΕΓΤΑΑ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΝΤΑΙ			327.473.914,00

Πίνακας 1: Πόροι ΕΓΤΑΑ που απαιτούνται

Ειδικότερα:

- M4.1.1 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα της εκμετάλλευσης» Για τη δράση M4.1.1 έχει εκδοθεί μια πρόσκληση με συνολικό προϋπολογισμό 585,9 εκ. € (ΔΔ), κατά την οποία εντάχθηκαν 10.272 δικαιούχοι με δημόσια δαπάνη που ανέρχεται στα 540 εκ. € (ΔΔ). Μέχρι σήμερα έχει πληρωθεί Ενωσιακή συμμετοχή που ανέρχεται στα 325,8 εκ. €, έναντι των 271,2 εκ. € που είχαν προγραμματιστεί. Για το λόγο αυτό προστίθενται ενωσιακοί πόροι περίπου 55,8 εκ. € για να καλυφθεί η υπέρβαση των πληρωμών, έναντι των προγραμματισμένων ποσών. Σύμφωνα με ενημέρωση από τον αρμόδιο ΕΦΔ η δράση αναμένεται να κλείσει τουλάχιστον στα 360 εκ. € Ενωσιακή κατανομής, τα οποία θα διατεθούν στη δράση σε επόμενες τροποποιήσεις, ανάλογα με την πορεία των πληρωμών αλλά και της διαθεσιμότητας πόρων από άλλα μέτρα/δράσεις του ΠΑΑ 2014-2020.
- M4.1.5 «Υλοποίηση επενδύσεων με στόχο την ανθεκτικότητα, τη βιωσιμότητα και την ψηφιακή οικονομική ανάκαμψη των γεωργικών εκμεταλλεύσεων» Η δράση είχε προγραμματιστεί με αποκλειστική χρηματοδότηση από πόρους EURI. Η ανάγκη όμως για ενίσχυση των πόρων του M4.1.4 που αφορά σε μικροδάνεια (πόροι από το EURI) οδήγησε στην μεταφορά των πληρωμών του M4.1.5 ορισμένων περιφερειών στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του ΕΓΤΑΑ Ενωσιακής κατανομής περίπου 43 εκ. €.
- M4.2.1 «Μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη με τελικό προϊόν εντός του Παραρτήματος Ι (γεωργικό προϊόν)» Έχει εκδοθεί μια πρόσκληση με εντάξεις που ανέρχονται στα 466 εκ. € (ΔΔ). Οι πληρωμές που αναμένεται να πραγματοποιηθούν μέχρι τις 31/12/2025, σύμφωνα με το σενάριο κλεισίματος ανέρχονται περίπου στα 232 εκ. € Ενωσιακής συνδρομής.
- M6.1 «Εγκατάσταση Νέων Γεωργών» Αύξηση των πόρων του υπομέτρου για την κάλυψη της 1^{ης} δόσης των πληρωμών των επιλαχόντων.
- M09 «Σύσταση ομάδων και οργανώσεων παραγωγών» Στο μέτρο έχουν γίνει έως σήμερα πληρωμές που ανέρχονται σε 23 εκ. € Ενωσιακής κατανομής, ενώ σύμφωνα με το σενάριο της υπηρεσίας το μέτρο θα κλείσει στα 28 εκ. € Ενωσιακής συνδρομής.
- M10.1.4 «Μείωση της ρύπανσης νερού από γεωργική δραστηριότητα» Αύξηση των πόρων για τη συμπερίληψη των απαιτούμενων πόρων της ετήσιας παράτασης της 3^{ης} πρόσκλησης της δράσης (EURI) και της νέας προκήρυξης της δράσης που πρόκειται να γίνει, με διετεείς δεσμεύσεις.
- M10.1.9 «Διατήρηση απειλούμενων αυτόχthonων φυλών αγροτικών ζώων» Αύξηση των πόρων της δράσης λόγω ετήσιας παράτασης της δράσης έτσι ώστε να μην υπάρχει διακοπή μέχρι την έναρξη της αντίστοιχης παρέμβασης του ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027.
- M10.2.1 «Γενετικοί πόροι στην κτηνοτροφία» Αύξηση των πόρων της δράσης λόγω της 2^{ης} πρόσκλησης (27.10.2023) της δράσης με διετεείς δεσμεύσεις.

- M22 «Έκτακτη προσωρινή στήριξη σε γεωργούς και ΜΜΕ που πλήττονται ιδιαίτερα από τις επιπτώσεις της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία» Διορθώσεις λόγω capping έως του ποσού που αγγίζει το κανονιστικό όριο του 5% των πόρων ΕΓΤΑΑ για τα έτη 2021, 2022.

1.1.2. Πόροι ΕΓΤΑΑ που εξοικονομούνται για την ομαλή υλοποίηση του ΠΑΑ 2014-2022

Ο πίνακας 2: «Πόροι ΕΓΤΑΑ που εξοικονομούνται» παρουσιάζει συνοπτικά τους πόρους του ΕΓΤΑΑ, οι οποίοι εκτιμάται με σχετική ασφάλεια ότι θα μείνουν αδιάθετοι μέχρι τις 31/12/2025. Οι πόροι που αφορούν στις προτεραιότητες Π4 και Π5 ανακατανέμονται σε μέτρα/δράσεις που στοχεύουν σε μια από αυτές τις προτεραιότητες, ενώ οι πόροι από τις προτεραιότητες Π2, Π3 και Π6 ανακατανέμονται σε μέτρα/δράσεις που στοχεύουν σε μια από αυτές τις προτεραιότητες.

ΜΕΤΡΑ	ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΚΔΟΣΗ 12.1	ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ 12ΗΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΙΑΦΟΡΑ (2-1)
M01	45.000.000,00	36.000.000,00	-9.000.000,00
M2.3	2.000.000,00	0,00	-2.000.000,00
M03	53.545.086,00	8.500.000,00	-45.045.086,00
M4.1.2	30.000.000,00	5.000.000,00	-25.000.000,00
M4.1.3	17.000.000,00	4.250.000,00	-12.750.000,00
M4.2.2	35.000.000,00	21.000.000,00	-14.000.000,00
M4.2.4	40.000.000,00	13.549.160,00	-26.450.840,00
M4.3.1	375.654.711,00	345.654.711,00	-30.000.000,00
M4.3.3	5.100.000,00	4.136.850,00	-963.150,00
M6.3	35.629.243,00	31.889.840,00	-3.739.403,00
M6.4	32.148.308,00	31.648.758,00	-499.550,00
M7.0	24.981.975,00	23.080.060,00	-1.901.915,00
M7.1	747.435,00	186.638,00	-560.797,00
M7.3	55.571.326,00	32.000.000,00	-23.571.326,00
M10.0	17.524.676,00	15.254.580,00	-2.270.096,00
M13	1.569.442.336,00	1.526.108.312,00	-43.334.024,00
M14	21.083.273,00	15.600.000,00	-5.483.273,00
M19	460.266.052,00	379.466.052,00	-80.800.000,00
M113	157.300.000,00	157.195.546,00	-104.454,00
ΣΥΝΟΛΟ ΠΟΡΩΝ ΕΓΤΑΑ ΠΟΥ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΟΥΝΤΑΙ			-327.473.914,00

Πίνακας 2: Πόροι ΕΓΤΑΑ που εξοικονομούνται

Ειδικότερα:

- M1.1 «Δράσεις κατάρτισης και ανάπτυξης δεξιοτήτων για νέους γεωργούς και μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις» Η δράση αφορά στην κατάρτιση των δικαιούχων των Υπομέτρου 6.1 «Ενίσχυση εκκίνησης επιχείρησης για νέους γεωργούς» και Υπομέτρου 6.3 «Ενίσχυση για την ανάπτυξη μικρών εκμεταλλεύσεων». Οι συνολικές εντάξεις της δράσης ανέρχονται περίπου σε 37 εκ. €, μέχρι σήμερα έχουν πληρωθεί περίπου 22,4 εκ. € (ΕΣ) και έως 31/12/2025 αναμένεται να γίνουν πληρωμές ύψους 36 εκ. €. Οι αδιάθετοι πόροι ανάλογα με την περιοχή εστίασης που στοχεύουν, κατευθύνονται σε μέτρα/δράσεις παρόμοιας στόχευσης.
- M2.3 «Επιμόρφωση των γεωργικών συμβούλων» Το υπομέτρο αφορά στη συνεχιζόμενη κατάρτιση των συμβούλων σε νέα και καινοτόμα θέματα που έχουν προκύψει από τη διαδικασία υλοποίησης του M16 ή/και καινούργιο νομοθετικό, εθνικό ή ενωσιακό πλαίσιο. Η αρχική κατάρτιση των συμβούλων που συμμετέχουν στο μητρώο του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ έχει γίνει πρόσφατα και η υλοποίηση του M2.1 έχει πρόσφατα ξεκινήσει, ενώ δεν υπάρχουν ακόμα

αποτελέσματα από το M16, τα οποία θα μπορούσαν να επικοινωνηθούν στους γεωργούς. Το νέο πλαίσιο που προσφέρεται από τη νέα ΚΑΠ, κυρίως στο πλαίσιο της αυξημένης αιρεσιμότητας και των οικολογικών σχημάτων και οι ανάγκες που προκύπτουν από αυτό θα καλυφθούν από το ΠΑΑ ως πρόσθετα πεδία συμβουλών και θα προηγηθεί για αυτά η υποχρεωτική αρχική κατάρτιση των συμβούλων, από τον ΕΛΓΟ – Δήμητρα για τα θέματα αυτά. Για το λόγο αυτό το παρόν υπομέτρο δεν θα υλοποιηθεί αυτή την περίοδο και οι αδιάθετοι πόροι θα κατευθυνθούν προς άλλα μέτρα/δράσεις του ΠΑΑ 2014-2022.

- M03 «Συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων» Το μέτρο M03 αφορά σε δύο δράσεις:
 - ο M3.1.1 «Στήριξη για νέα συμμετοχή σε ενωσιακά συστήματα ποιότητας». Η πρόσκληση στην παρούσα δράση αφορούσε σε δαπάνες πιστοποίησης για το σύστημα της Βιολογικής Παραγωγής των δικαιούχων του υπομέτρου M11.1 «Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους βιολογικής γεωργίας», εκδόθηκε στις 03/11/2020 και είχε συνολικό προϋπολογισμό 25 εκατ. € (ΔΔ). Στο πλαίσιο της πρόσκλησης εντάχθηκαν 6.390 δικαιούχοι, με συνολική Δημόσια Δαπάνη 6.522.700 €.
 - ο M3.1.2 «Στήριξη για νέα συμμετοχή σε εθνικά συστήματα ποιότητας» Η πρόσκληση αφορούσε σε δαπάνες πιστοποίησης του συστήματος ποιότητας AGRO 2 και με πεδίο πιστοποίησης το βαμβάκι, εκδόθηκε στις 27/9/2023 και είχε συνολικό προϋπολογισμό 41 εκατ. € (ΔΔ). Στο πλαίσιο της πρόσκλησης υποβλήθηκαν συνολικά 59 αιτήσεις στήριξης από τα συλλογικά σχήματα που αντιστοιχούν σε 5.405 ωφελούμενα μέλη, με συνολικό αιτούμενο προϋπολογισμό 14,2 εκατ. € (ΔΔ).

Μέχρι σήμερα έχουν πραγματοποιηθεί πληρωμές ύψους περίπου 800 χιλ. € (ΕΣ). Οι αναμενόμενες πληρωμές έως τις 31/12/2025 αναμένεται να φθάσουν περίπου τα 8,5 εκ. € (ΕΣ), τα οποία αντιστοιχούν σε πληρωμές 3 εκ. € από την 1^η πρόσκληση και περίπου 5,5 εκ. € από τη 2^η πρόσκληση. Οι αδιάθετοι πόροι μεταφέρονται σε άλλα μέτρα/δράσεις του ΠΑΑ 2014-2020.
- M4.1.2 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην εξοικονόμηση ύδατος» Για τη δράση εκδόθηκε μια πρόσκληση με συνολικό προϋπολογισμό 37 εκ. € (ΔΔ). Εντάχθηκαν 481 δικαιούχοι με ΔΔ περίπου στα 20,9 εκ. €. Μέχρι σήμερα δεν έχει πραγματοποιηθεί καμία πληρωμή. Σύμφωνα με ενημέρωση από τον αρμόδιο ΕΦΔ, μέχρι τις 31/12/2025 δεν αναμένονται πληρωμές μεγαλύτερες από 5 εκ. €. Οι αδιάθετοι πόροι διατίθενται για μέτρα/δράσεις, που αφορούν σε περιβάλλον και κλίμα.
- M4.1.3 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στη χρήση ΑΠΕ καθώς και στην προστασία του περιβάλλοντος» Για τη δράση εκδόθηκε μια πρόσκληση και εντάχθηκαν 481 δικαιούχοι με δημόσια δαπάνη που ανέρχεται στα 14,9 εκ.€ από τα οποία αναμένεται να πληρωθούν έως τις 31/12/2025 περίπου 4,2 εκ. €. Οι αδιάθετοι πόροι διατίθενται για μέτρα/δράσεις, που αφορούν σε περιβάλλον και κλίμα.
- M4.2.2 «Μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη με τελικό προϊόν εκτός του Παραρτήματος Ι (μη γεωργικό προϊόν)» Η δράση προκηρύχθηκε 1^η φορά μέσω ΕΓΤΑΑ. Αναμένεται έως τις 31/12/2025 να πληρωθούν περίπου 21 εκ. € (ΕΣ). Οι αδιάθετοι πόροι θα διατεθούν ανάλογα με την περιοχή εστίασης που αφορούν σε ανάλογης στόχευσης μέτρα/δράσεις.
- M4.2.4 «Μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη με τελικό προϊόν εντός του Παραρτήματος Ι (γεωργικό προϊόν) μέσω Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΧΕ)» Η δράση όσον αφορά στη συγχρηματοδότηση από το ΕΓΤΑΑ αναφέρεται στην εγγύησης πρώτης ζημίας χαρτοφυλακίου με ανώτατο όριο, στον τομέα της μεταποίησης. Από τη μέχρι τώρα υλοποίηση γίνεται εμφανές ότι δεν υπάρχει ικανοποιητική απορρόφηση σε αυτή τη δράση και ως εκ τούτου διατηρούνται πόροι έως τα 13,5 εκ. €. Οι υπόλοιποι πόροι θα χρησιμοποιηθούν για την αναγκαία αύξηση του προϋπολογισμού του υπομέτρου M4.1.1.
- M4.3.1 «Υποδομές εγγείων βελτιώσεων» Μέχρι σήμερα έχουν ενταχθεί υποδομές με συνολική Ενωσιακή συνδρομή περίπου 577 εκ. €, εκ των οποίων έχουν πραγματοποιηθεί πληρωμές

περίπου 219,5€ (ΕΣ). Παρόλες τις υπερδεσμεύσεις και δεδομένου ότι οι δημόσιες επενδύσεις του υπομέτρου απαιτούν χρονοβόρες διαδικασίες τόσο δημοπρατήσεων, όσο και υλοποίησης, έως τις 31/12/2025 αναμένονται πληρωμές που ανέρχονται περίπου σε 295,5 εκ. € (ΕΣ). Σε πρώτη φάση μεταφέρονται 30 εκ. € Ενωσιακών πόρων, οι οποίοι διατίθενται σε μέτρα/δράσεις με στόχευση το περιβάλλον.

- M4.3.3 «Διάνοιξη και βελτίωση του δασικού οδικού δικτύου» Δεν πραγματοποιήθηκε προκήρυξη στο ΠΑΑ 2014-2020 και η δράση αφορά σε ανειλημμένες υποχρεώσεις από το ΠΑΑ 2007-2013, οι πληρωμές των οποίων αναμένεται να φθάσουν περίπου στα 4 εκ. €. Οι αδιάθετοι πόροι διατίθενται σε άλλα μέτρα δράσεις του ΠΑΑ 2014-2020.
- M6.3 «Ανάπτυξη μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων» Για το υπομέτρο εκδόθηκε μια πρόσκληση με συνολικό προϋπολογισμό 70 εκ. € (ΔΔ). Εντάχθηκαν 3.669 δικαιούχοι με ΔΔ που ανέρχεται στα 51,4 εκ. €. Σύμφωνα με ενημέρωση του ΕΦΔ, το υπομέτρο αναμένεται να κλείσει περίπου στα 32 εκ. Ενωσιακής κατανομής. Οι αδιάθετοι πόροι θα μεταφερθούν σε άλλα μέτρα/δράσεις του Προγράμματος με ανάλογη στόχευση.
- M6.4 «Ανειλημμένες υποχρεώσεις» Το υπομέτρο αφορά μόνο σε ανειλημμένες υποχρεώσεις από το ΠΑΑ 2007-2013 και αναμένεται να κλείσει στα 31,6 εκ. € περίπου.
- M7.0 «Ανειλημμένες υποχρεώσεις» Οι μεταφερόμενες υποχρεώσεις από το ΠΑΑ 2007-2013 αφορούσαν σε περίπου 24,9 εκ. € και οι εκτιμώμενες τελικές πληρωμές της δράσης θα είναι περίπου στα 22,5 εκ. €. Οι αδιάθετοι πόροι διατίθενται για άλλα μέτρα δράσεις του ΠΑΑ 2014-2022 τα οποία απαιτούν πρόσθετους πόρους.
- M7.1 «Εκπόνηση θεματικών σχεδίων διαχείρισης για τον τομέα της γεωργίας σε προστατευόμενες περιοχές» Πραγματοποιήθηκαν δύο προσκλήσεις κατά τις οποίες εντάχθηκαν 5 προτάσεις με συνολικό προϋπολογισμό Ενωσιακής συνδρομής περίπου 196.000 €, εκ των οποίων αναμένεται να πληρωθούν περίπου 186.600 €. Η δράση κλείνει και οι αδιάθετοι πόροι διατίθενται για μέτρα/δράσεις, που αφορούν σε περιβάλλον και κλίμα.
- M7.3 «Ανάπτυξη ευρυζωνικών υποδομών στις αγροτικές περιοχές» Σύμφωνα με το αριθ. 259/31.01.2024 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος «Ψηφιακός Μετασχηματισμός» οι περιοχές που θα χρηματοδοτηθούν από το ΠΑΑ μέχρι το 2025, υπολογίζεται ότι θα είναι οι περιοχές των Περιφερειακών Ενοτήτων Έβρου και Ξάνθης ή/και Δράμας, οι οποίες ανήκουν στο LOT 1, που συμβασιοποιήθηκε στις 12/6/2023. Κατ' αντιστοιχία ο εκτιμώμενος προϋπολογισμός Δημόσιας Δαπάνης ΠΑΑ εκτιμάται στα 6,6 εκ. €. Με προγραμματισμένη την υλοποίηση του 30% του κάθε τμήματος μέχρι τον Δεκέμβριο του 2024, η παραπάνω πρόβλεψη εκτιμάται ως ρεαλιστική και επιτεύξιμη τόσο ως προς την κάλυψη των περιοχών όσο και ως προς την πραγματοποίηση των δαπανών. Η επιλογή των περιοχών και του ποσού χρηματοδότησης έγινε με αυτό το σκεπτικό, ώστε να αποφευχθεί η πιθανότητα μη απορρόφησης πόρων του ΠΑΑ, που θα μπορούσαν να έχουν χρησιμοποιηθεί σε άλλες παρεμβάσεις. Οι υπόλοιποι πόροι δημόσιας δαπάνης έχουν προϋπολογιστεί και εξειδικευτεί στο Πρόγραμμα «Ψηφιακός Μετασχηματισμός» της περιόδου 2021-2027, στον άξονα 2, όπου σε κάθε περίπτωση αφορά προϋπολογισμό 300 εκ. €. Σχετικά, υπάρχει ήδη ένταξη 237 εκ. € (με πρόβλεψη και για Σύμβουλο Τεχνικής υποστήριξης), η οποία καλύπτει το υπόλοιπο της χρηματοδότησης. Σε κάθε περίπτωση έχει εξασφαλιστεί η συγχρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ 2021-2027 και έχει πραγματοποιηθεί η ένταξη της Β' Φάσης Τμηματοποιημένου έργου στο Πρόγραμμα «ΨΗΜΕΤ». Η παροχής της τελικής υπηρεσίας στους πολίτες είναι εξασφαλισμένη σε εθνικό επίπεδο. Οι αδιάθετοι πόροι της δράσης έως 31/12/2025 μεταφέρονται σε άλλα μέτρα/δράσεις του ΠΑΑ 2014-2022.
- M10.0 «Ανειλημμένες υποχρεώσεις» Το ποσό των μεταφερόμενων υποχρεώσεων στο ΠΑΑ 2014-2022 αφορά σε περίπου 17,5 εκ. €. Οι εκτιμώμενες πληρωμές έως τις 31/12/2025 είναι περίπου 15,2 εκ. €. Οι αδιάθετοι πόροι διατίθενται για μέτρα/δράσεις, που αφορούν σε περιβάλλον και κλίμα.

- M10.1.10 «Προστασία τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών - ποικιλιών που κινδυνεύουν από γενετική διάβρωση» Η εφαρμογή της δράσης, με τρόπο που να εξασφαλίζει την προώθηση της καλλιέργειάς των ποικιλιών αυτών και την στήριξη της γεωργικής ποικιλότητας, βασίζεται στην εξασφάλιση φυτευτικού υλικού (σπόρων η φυταρίων), που αποδεδειγμένα προέρχεται από τους πληθυσμούς που αναφέρονται στον κατάλογο τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών – ποικιλιών που κινδυνεύουν από γενετική διάβρωση. Ωστόσο, είναι γεγονός ότι δεν υφίσταται ικανή σποροπαραγωγή ή επαρκή φυτώρια για τις ποικιλίες αυτές στη χώρα. Η τράπεζα γενετικού υλικού του Ινστιτούτου Γενετικής Βελτίωσης & Φυτογενετικών Πόρων (ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ) που είναι ο αρμόδιος φορέας στη χώρα για τους φυτογενετικούς πόρους, παρότι διαθέτει αποθηκευμένο γενετικό υλικό των ποικιλιών – πληθυσμών του παραπάνω καταλόγου, δεν έχει τη δυνατότητα εξασφάλισης επαρκών ποσοτήτων για την υλοποίηση της δράσης αλλά ούτε τη δυνατότητα μαζικού ελέγχου του φυτευτικού υλικού για τους ενταγμένους δικαιούχους. Ως συνέπεια αυτού του γεγονότος δεν μπορεί να εξασφαλιστεί, την τρέχουσα προγραμματική περίοδο ο περιβαλλοντικός στόχος υλοποίησης της δράσης και η δράση διαγράφεται. Οι αδιάθετοι πόροι διατίθενται για μέτρα/δράσεις, που αφορούν σε περιβάλλον και κλίμα.
- M13 «Ενισχύσεις σε περιοχές που χαρακτηρίζονται από φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα» Οι πληρωμές του μέτρου αφορούν σε περίπου 1.526 χιλ. €. Οι πόροι που απομένουν αφορούν σε συγχρηματοδοτούμενους πόρους καθώς και σε μεταφερόμενους πόρους από τον Πυλώνα Ι στον Πυλώνα ΙΙ. Οι αδιάθετοι πόροι διατίθενται για μέτρα/δράσεις, που αφορούν σε περιβάλλον και κλίμα.
- M14 «Καλή μεταχείριση των ζώων» Το υπομέτρο προκηρύχθηκε στις 8/11/2023 με συνολικό προϋπολογισμό 28,5 εκατ. €. Υποβλήθηκαν 214 οριστικές αιτήσεις στήριξης για 52.630 χοιρομητέρες, ενώ ο εκτιμώμενος προϋπολογισμός ανέρχεται σε 23 εκατ. € (ΔΔ). Η ένταξη των δικαιούχων αναμένεται στο 3ο τρίμηνο του 2024, οι δεσμεύσεις των δικαιούχων είναι διετούς διάρκειας και το ύψος των εκτιμώμενων πληρωμών δημόσιας δαπάνης, ετησίως, θα κυμανθεί στα 10 εκατ. € περίπου. Οι αδιάθετοι πόροι μεταφέρονται σε άλλα μέτρα/δράσεις του ΠΑΑ 2014-2020.
- M19 «Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤΚ - τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων)» Οι πληρωμές έως σήμερα ανέρχονται περίπου στα 240 εκ. €. Σύμφωνα με ενημέρωση από την αρμόδια μονάδα για την τοπική ανάπτυξη και τα προγράμματα LEADER, οι αναμενόμενες πληρωμές έως τις 31/12/2025 όλων των υπομέτρων του M19 αναμένεται να φθάσουν περίπου στα 379 εκ. €. Οι εκτιμώμενοι αδιάθετοι πόροι κατανέμονται σε άλλα μέτρα/δράσεις του ΠΑΑ 2014-2022 που υπάρχει ανάγκη. Επισημαίνεται ότι το ποσό 379.766.052€ που κατανέμονται στο M019 αφορά στο 6,18% των συνολικών Ενωσιακών πόρων του ΕΓΤΑΑ και στο 6,95% των πόρων του ΕΓΤΑΑ αν αφαιρεθεί το ποσό που μεταφέρθηκε από τον Πυλώνα Ι στο ΠΑΑ 2014-2020. Το ποσοστό των πόρων που απομένουν στο LEADER και στις δύο περιπτώσεις καλύπτει το κανονιστικό 5% των πόρων του ΕΓΤΑΑ μη συμπεριλαμβανομένων των πόρων που διατίθενται από τον πυλώνα Ι στην αγροτική ανάπτυξη, σύμφωνα με το άρθρο 59 παρ. 5 καν. (ΕΕ) 1305/2013.
- M113 «Μη συνεχιζόμενο μέτρο πρόωρης συνταξιοδότησης» Οι πληρωμές του M113 έληξαν το 2022, με τελικό ποσό πληρωμών που ανέρχεται στα 152.273.546€. Οι αδιάθετοι πόροι κατευθύνονται σε άλλα μέτρα/δράσεις του ΠΑΑ 2014-2022.

1.2. Ανακατανομή πόρων EURI

Όπως έχει προαναφερθεί οι βασικοί λόγοι που ανακατανέμονται οι πόροι του EURI είναι η ανάγκη για:

- Εξοικονόμηση πόρων για την αύξηση των πόρων του M4.1.4 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα της εκμετάλλευσης μέσω Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΧΕ)» που χρηματοδοτούνται από το EURI,

- Εξορθολογισμό των πόρων του EURI σύμφωνα με τη ρεαλιστική δυνατότητα και πορεία υλοποίησής τους.

Για να επιτευχθούν οι ανωτέρω στόχοι προτείνονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις της χρηματοδοτικής κατανομής:

- Εξοικονόμηση περίπου 23 εκ. € από τη δράση M10.1.4 «Μείωση της ρύπανσης νερού από γεωργική δραστηριότητα», όπου οι πληρωμές της 3^{ης} πρόσκλησης της δράσης, που πληρώνονται από το EURI θα φθάσουν περίπου στα 79,5 εκ. €.
- Εξοικονόμηση περίπου 3,5 εκ. € από τη δράση M4.2.4 «Μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη με τελικό προϊόν εντός του Παραρτήματος I (γεωργικό προϊόν) μέσω Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΧΕ)», όπου η ζήτηση είναι εξαιρετικά χαμηλή. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι τα μικροδάνεια κατανέμονται περίπου 95/5 μεταξύ των δράσεων 4.1.4/4.2.4, γεγονός απόλυτα συμβατό με την ανάγκη των γεωργικών εκμεταλλεύσεων για την παροχή μικροδανείων.
- Εξοικονόμηση 9,5 εκ. € από το M17.3 «Εργαλείο Σταθεροποίησης Εισοδήματος Γεωργών στον τομέα των πυρηνόκαρπων». Το μέτρο συμπεριλήφθηκε στο ΠΑΑ 2014-2022 πιλοτικά για τη δημιουργία ταμείου αλληλοβοήθειας στον τομέα των πυρηνόκαρπων. Για το λόγο αυτό ανατέθηκε μελέτη για την εφαρμογή του μέτρου και τα θεσμικά βήματα υλοποίησής του. Από ότι έδειξε η μελέτη, οι διαδικασίες για την ωρίμανση και υλοποίηση του μέτρου είναι εξαιρετικά χρονοβόρες και ο χρόνος μέχρι 31/12/2025 δεν επαρκεί, οπότε και θα εξετασθεί η ενεργοποίησή του μέσω ΣΣ ΚΑΠ. Συγκεκριμένα για τη σύσταση του ταμείου Αλληλοβοήθειας θα πρέπει με νομοθετική ρύθμιση να θεσμοθετηθεί ο φορέας που θα πιστοποιήσει αυτό το Ταμείο. Για το λόγο αυτό οι πόροι του διατίθενται στην αναγκαία αύξηση των πόρων του M4.1.4.
- Από την εκτίμηση των υποβληθέντων αιτήσεων στήριξης στο M4.1.5 «Υλοποίηση επενδύσεων με στόχο την ανθεκτικότητα, τη βιωσιμότητα και την ψηφιακή οικονομική ανάκαμψη των γεωργικών εκμεταλλεύσεων» αλλά και την ανάγκη αύξησης των πόρων των M4.1.4 και M11 προτείνεται η μεταφορά των εκτιμώμενων πληρωμών για τις περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης, Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του ΕΓΤΑΑ, όπως έχει προαναφερθεί.

Ο πίνακας 3: «Ανακατανομή πόρων EURI, ανά δράση» παρουσιάζει αναλυτικά τις μεταφορές μεταξύ μέτρων/δράσεων που χρηματοδοτούνται από το EURI.

EURI				
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ/ΔΡΑΣΗ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΕ ΕΥΡΩ		
		ΠΑΑ 2014-2022 ver. 12.1 (1)	ΠΑΑ 2014-2022 12Η ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ (2)	ΔΙΑΦΟΡΑ (2)-(1)
M4.1.5	Υλοποίηση επενδύσεων με στόχο την ανθεκτικότητα, τη βιωσιμότητα και την ψηφιακή οικονομική ανάκαμψη των γεωργικών εκμεταλλεύσεων	180.000.000,00	171.000.000,00	-9.000.000,00
M4.1.4	Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα της εκμετάλλευσης μέσω Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΧΕ)	15.000.000,00	58.425.000,00	43.425.000,00
M4.2.4	Μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη με τελικό προϊόν εντός του Παραρτήματος I (γεωργικό προϊόν) μέσω Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΧΕ)	6.500.000,00	3.075.000,00	-3.425.000,00
M10.1.4	Μείωση της ρύπανσης νερού από γεωργική δραστηριότητα	102.630.000,00	79.500.000,00	-23.130.000,00
M11	Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στην κτηνοτροφία (μελισσοκομία)	47.370.000,00	49.000.000,00	1.630.000,00
M17.3	Εργαλείο Σταθεροποίησης Εισοδήματος Γεωργών στον τομέα των πυρηνόκαρπων	9.500.000,00	0,00	-9.500.000,00
TB	Τεχνική βοήθεια	4.286.356,00	4.286.356,00	0,00
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ EURI		365.286.356,00	365.286.356,00	0,00

Πίνακας 3: «Ανακατανομή πόρων EURI, ανά δράση»

2. Αναμενόμενες επιπτώσεις της πρότασης της 12ης τροποποίησης ΠΑΑ 2014-2022

2.1. Ετήσια κατανομή πόρων ΠΑΑ 2014-2022

Σύμφωνα με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις του χρηματοδοτικού πίνακα ΠΑΑ 2014-2022 οι ετήσιες κατανομές των πόρων ανά κατηγορία περιφερειών για τα έτη 2022, 2023 τροποποιούνται όπως φαίνεται στον πίνακα 4 «Ετήσιες κατανομές ΠΑΑ 2014-2022»:

Τύπος περιφερειών και πρόσθετα κωδίκια	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	ΣΥΝΟΛΟ
Άρθρο 59 παράγραφος 3 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013	0,00	568.951.196,00	589.609.976,00	412.737.503,00	378.174.497,00	378.082.881,00	338.171.734,00	401.943.075,00	383.855.519,00	3.451.526.381,00
Άρθρο 59 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013	0,00	212.745.008,00	188.112.267,00	107.987.934,00	129.030.640,00	128.868.295,00	179.433.912,00	176.840.244,00	103.926.688,00	1.226.944.988,00
Άρθρο 59 παράγραφος 3 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013	0,00	117.239.503,00	126.700.549,00	77.870.045,00	71.434.533,00	71.272.188,00	69.095.319,00	80.482.795,00	48.323.277,00	662.418.209,00
Άρθρο 59 παράγραφος 3 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013	0,00	8.123.901,00	2.108.029,00	4.869.763,00	24.276.052,00	24.113.707,00	14.951.361,00	20.911.842,00	20.848.116,00	120.202.771,00
Άρθρο 59 παράγραφος 4 στοιχείο ε) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013	0,00	0,00	101.206.000,00	100.006.000,00	98.804.000,00	97.706.000,00	96.609.000,00	96.559.000,00	94.584.000,00	685.474.000,00
Συνολική συνεισφορά ΕΓΤΑΑ (χωρίς EURI)	0,00	907.059.608,00	1.007.736.821,00	703.471.245,00	701.719.722,00	700.043.071,00	698.261.326,00	776.736.956,00	651.537.600,00	6.146.566.349,00
Εκ των οποίων αποθεματικό επίδοσης (άρθρο 20 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013)	0,00	54.423.576,48	54.391.849,26	36.207.914,70	36.174.943,26	36.140.224,32	36.099.139,56			253.437.647,58
Άρθρο 59 παράγραφος 4 στοιχείο εα) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 - EURI (NGEU)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	108.072.886,00	257.213.470,00	365.286.356,00
Συνολική συνεισφορά (ΕΓΤΑΑ + EURI)	0,00	907.059.608,00	1.007.736.821,00	703.471.245,00	701.719.722,00	700.043.071,00	698.261.326,00	884.809.842,00	908.751.070,00	6.511.852.705,00

Πίνακας 4: «Ετήσιες κατανομές ΠΑΑ 2014-2022»

2.2. Τροποποίηση κατανομής ποσών στα μέτρα ΠΑΑ 2014-2022

Οι προαναφερόμενες προτάσεις τροποποίησης επηρεάζουν την κατανομή των κοινοτικών πόρων του ΠΑΑ 2014-2022, ανά μέτρο, όπως παρουσιάζονται στους Πίνακα 5: «Κατανομή Ενωσιακών πόρων ΕΓΤΑΑ ανά μέτρο» και Πίνακα 6: «Κατανομή των πόρων του Μέσου Ανάκαμψης (EURI) σε μέτρα του ΠΑΑ 2014-2022».

ΕΝΩΣΙΑΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΕΓΤΑΑ			
ΜΕΤΡΑ	ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΑΑ 2014-2022 (ΕΚΔΟΣΗ 12.1)	ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ 12ΗΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΑΑ 2014-2022	ΔΙΑΦΟΡΑ (2-1)
M01	45.000.000,00	36.000.000,00	-9.000.000,00
M02	62.000.000,00	60.000.000,00	-2.000.000,00
M03	53.545.086,00	8.500.000,00	-45.045.086,00
M04	1.037.100.766,00	1.103.285.078,00	66.184.312,00
M05	59.597.000,00	59.597.000,00	0,00
M06	684.234.872,00	739.121.329,00	54.886.457,00
M07	81.300.736,00	55.266.698,00	-26.034.038,00
M08	120.465.502,00	120.465.502,00	0,00
M09	25.000.000,00	28.000.000,00	3.000.000,00
M10	359.805.709,00	447.460.639,00	87.654.930,00
M11	1.134.911.289,00	1.134.911.289,00	0,00
M13	1.569.442.336,00	1.526.108.312,00	-43.334.024,00
M14	21.083.273,00	15.600.000,00	-5.483.273,00
M16	60.000.000,00	60.000.000,00	0,00
M19	460.266.052,00	379.466.052,00	-80.800.000,00
M20	50.000.000,00	50.000.000,00	0,00
M21	94.300.001,00	94.300.001,00	0,00
M22	71.213.727,00	71.288.903,00	75.176,00
M113	157.300.000,00	157.195.546,00	-104.454,00
ΣΥΝΟΛΟ ΕΓΤΑΑ	6.146.566.349,00	6.146.566.349,00	0,00

Πίνακας 5: Κατανομή ενωσιακών πόρων ΕΓΤΑΑ ανά μέτρο

ΕΝΩΣΙΑΚΟΙ ΠΟΡΟΙ EURI			
ΜΕΤΡΑ/ΔΡΑΣΕΙΣ	ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΑΑ 2014-2022 (ΕΚΔΟΣΗ 12.1)	ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ 12ΗΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΑΑ 2014-2022	ΔΙΑΦΟΡΑ (2-1)
M04	201.500.000,00	232.500.000,00	31.000.000,00
M10	102.630.000,00	79.500.000,00	-23.130.000,00
M11	47.370.000,00	49.000.000,00	1.630.000,00
M17	9.500.000,00	0,00	-9.500.000,00
M20	4.286.356,00	4.286.356,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ EURI	365.286.356,00	365.286.356,00	0,00

Πίνακας 6: Κατανομή των πόρων του Μέσου Ανάκαμψης (EURI) σε μέτρα του ΠΑΑ 2014-2022

Επίσης, οι προαναφερόμενες προτάσεις τροποποίησης επιφέρουν μεταβολές στους πόρους των περιοχών εστίασης του Προγράμματος (σε κοινοτική χρηματοδότηση), όπως φαίνεται στους Πίνακες 7 «Συγκριτικός πίνακας κατανομής πόρων ΕΓΤΑΑ, στις περιοχές εστίασης του Προγράμματος» και 8 «Συγκριτικός πίνακας κατανομής πόρων EURI, στις περιοχές εστίασης του Προγράμματος», όπως φαίνεται ακολούθως:

ΕΝΩΣΙΑΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΕΓΤΑΑ			
ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	ΠΑΑ 2014- 2022 ver. 12.1 (1)	ΠΑΑ 2014-2022 12Η ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ (2)	ΔΙΑΦΟΡΑ (2)-(1)
2Α	645.890.600,00	720.482.470,00	74.591.870,00
2Β	616.457.321,00	675.582.731,00	59.125.410,00
3Α	305.760.870,00	279.314.741,00	-26.446.129,00
3Β	59.597.000,00	59.597.000,00	0,00
Π4	3.066.063.065,00	3.121.150.631,00	55.087.566,00
5Α	428.501.751,00	371.215.278,00	-57.286.473,00
5Β	12.500.000,00	27.000.000,00	14.500.000,00
5Γ	26.650.000,00	15.118.153,00	-11.531.847,00
5Δ	113.750.787,00	113.300.787,00	-450.000,00
5Ε	87.990.023,00	87.670.777,00	-319.246,00
6Α	32.148.308,00	31.648.758,00	-499.550,00
6Β	485.891.931,00	402.546.112,00	-83.345.819,00
6Γ	58.064.693,00	34.743.365,00	-23.321.328,00
ΤΒ	50.000.000,00	50.000.000,00	0,00
M113	157.300.000,00	157.195.546,00	-104.454,00
ΣΥΝΟΛΟ	6.146.566.349,00	6.146.566.349,00	0,00

Πίνακας 7: Συγκριτικός πίνακας κατανομής πόρων ΕΓΤΑΑ στις περιοχές εστίασης του Προγράμματος

ΕΝΩΣΙΑΚΟΙ ΠΟΡΟΙ EURI			
ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	ΠΑΑ 2014-2022 ver. 12.1 (1)	ΠΑΑ 2014-2022 12Η ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ (2)	ΔΙΑΦΟΡΑ (2)-(1)
2Α	130.673.073,00	143.598.073,00	12.925.000,00
3Α	6.500.000,00	3.075.000,00	-3.425.000,00
3Β	9.500.000,00	0,00	-9.500.000,00
Π4	182.835.869,00	207.826.927,00	24.991.058,00
5Γ	31.491.058,00	6.500.000,00	-24.991.058,00
ΤΒ	4.286.356,00	4.286.356,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ	365.286.356,00	365.286.356,00	0,00

Πίνακας 8: Συγκριτικός πίνακας κατανομής πόρων EURI, στις περιοχές εστίασης του Προγράμματος

Από τον πίνακα 9 «Μεταβολές ενωσιακής κατανομής, συμπεριλαμβανόμενου του EURI, ανά προτεραιότητα ΠΑΑ 2014-2022» γίνεται αντιληπτό ότι οι ανακατανομές που γίνονται εντός περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων των προτεραιοτήτων Π4 και Π5 δεν επηρεάζουν τη συνολική κατανομή των προτεραιοτήτων αυτών στο ΠΑΑ 2014-2022. Επίσης, γίνεται ανακατανομή πόρων με εξοικονόμηση πόρων από τις προτεραιότητες Π3 και Π6 και την ενδυνάμωση της προτεραιότητας Π2.

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΑ 2014-2022	ΜΕΤΡΑ	ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ (ΕΓΤΑΑ & EURI)		
		ΠΑΑ 2014-2022 ver. 12.1 (1)	ΠΑΑ 2014-2022 12Η ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ (2)	ΔΙΑΦΟΡΑ (2-1)
Π2	M01	19.749.900,00	15.102.451,00	-4.647.449,00
	M02	6.284.185,00	5.784.185,00	-500.000,00
	M04	524.386.617,00	620.715.163,00	96.328.546,00
	M06	652.086.564,00	707.472.571,00	55.386.007,00
	M16	25.000.000,00	25.000.000,00	0,00
	M21	94.300.001,00	94.300.001,00	0,00
Π3	M22	71.213.727,00	71.288.903,00	75.176,00
	M03	53.545.086,00	8.500.000,00	-45.045.086,00
	M04	194.632.511,00	212.289.741,00	17.657.230,00
	M05	59.597.000,00	59.597.000,00	0,00
	M09	25.000.000,00	28.000.000,00	3.000.000,00
	M14	21.083.273,00	15.600.000,00	-5.483.273,00
Π4	M16	18.000.000,00	18.000.000,00	0,00
	M17	9.500.000,00	0,00	-9.500.000,00
	M01	13.999.999,00	11.183.923,00	-2.816.076,00
	M02	46.509.693,00	45.509.693,00	-1.000.000,00
	M04	39.835.869,00	101.470.460,00	61.634.591,00
	M07	747.435,00	186.638,00	-560.797,00
	M08	38.591.269,00	38.591.269,00	0,00
	M10	462.435.709,00	526.960.639,00	64.524.930,00
Π5	M11	1.071.836.624,00	1.073.466.624,00	1.630.000,00
	M13	1.569.442.336,00	1.526.108.312,00	-43.334.024,00
	M16	5.500.000,00	5.500.000,00	0,00
	M01	9.000.101,00	7.213.628,00	-1.786.473,00
	M02	8.962.755,00	8.462.755,00	-500.000,00
	M04	479.101.865,00	401.309.714,00	-77.792.151,00
Π6	M08	81.874.233,00	81.874.233,00	0,00
	M11	110.444.665,00	110.444.665,00	0,00
	M16	11.500.000,00	11.500.000,00	0,00
	M01	2.250.000,00	2.499.998,00	249.998,00
	M02	243.367,00	243.367,00	0,00
	M04	643.904,00	0,00	-643.904,00
ΤΒ	M06	32.148.308,00	31.648.758,00	-499.550,00
	M07	80.553.301,00	55.080.060,00	-25.473.241,00
	M19	460.266.052,00	379.466.052,00	-80.800.000,00
	M20	54.286.356,00	54.286.356,00	0,00
0	M113	157.300.000,00	157.195.546,00	-104.454,00
ΣΥΝΟΛΟ		6.511.852.705,00	6.511.852.705,00	0,00

Πίνακας 9: «Μεταβολές ενωσιακής κατανομής, συμπεριλαμβανόμενου του EURI, ανά προτεραιότητα ΠΑΑ 2014-2022»

Τέλος, ο Πίνακας 10 «Μεταβολές στους Θεματικούς Στόχους» παρουσιάζει τις μεταβολές της κατανομής των κοινοτικών πόρων του ΕΓΤΑΑ συμπεριλαμβανομένων των πόρων του EURI στους Θεματικούς Στόχους του ΕΣΠΑ 2014-2020, ως ακολούθως:

ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΕΣΠΑ 2014-2020		ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΑ 2014-2020	Έκδοση 12.1 ΠΑΑ 2014-2022 (1)	Πρόταση 12ης τροποποίησης ΠΑΑ 2014-2022 (2)	ΔΙΑΦΟΡΕΣ (2-1)
			ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΓΤΑΑ σε €		
ΘΣ1	Ενίσχυση της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης & της Καινοτομίας	1Α, 1Β	122.000.000,00	120.000.000,00	-2.000.000,00
ΘΣ2	Βελτίωση της πρόσβασης σε ΤΠΕ, της χρήσης και της ποιότητάς τους	6Γ	55.571.326,00	32.000.000,00	-23.571.326,00
ΘΣ3	Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων και αυτών του γεωργικού τομέα	2Α, 2Β, 3Α, 3Β	1.705.344.779,00	1.817.763.379,00	112.418.600,00
ΘΣ4	Υποστήριξη στην μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	5Β, 5Γ, 5Δ, 5Ε	276.397.056,00	242.973.901,00	-33.423.155,00
ΘΣ5	Πρωώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης των κινδύνων	1/2 (4Α, 4Β, 4Γ)	1.576.480.079,50	1.633.391.971,00	56.911.891,50
ΘΣ6	Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος & προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων	5Α, 1/2 (4Α, 4Β, 4Γ)	2.001.432.869,50	1.984.046.682,00	-17.386.187,50
ΘΣ8	Πρωώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξης της κινητικότητας των εργαζομένων	6Α	32.148.308,00	31.648.758,00	-499.550,00
ΘΣ9	Πρωώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας και κάθε διάκρισης	6Β	485.891.931,00	402.546.112,00	-83.345.819,00
ΘΣ10	Επένδυση στην εκπαίδευση και κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και στη δια βίου μάθηση	1Γ	45.000.000,00	36.000.000,00	-9.000.000,00
TB	ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ		54.286.356,00	54.286.356,00	0,00
M113	ΠΡΟΩΠΗ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗ (μη συνεχιζόμενο)		157.300.000,00	157.195.546,00	-104.454,00
ΣΥΝΟΛΟ			6.511.852.705,00	6.511.852.705,00	0,00

Πίνακας 10: Μεταβολές στους Θεματικούς Στόχους

Όσον αφορά στα κανονιστικά όρια:

Α) Άρθρο 59 παρ. 5 καν. (ΕΕ) 1305/2013:

Η προτεινόμενη κατανομή των ενωσιακών πόρων στο Μ19 «LEADER / CLLD» ανέρχεται στα 379.466.52,00 €, τα οποία αντιστοιχούν στο 6,95% των συνολικών πόρων του ΕΓΤΑΑ για την περίοδο 2014-2022, μη συμπεριλαμβανομένων των πόρων, που μεταφέρονται από τον πυλώνα Ι, στην αγροτική ανάπτυξη.

Β) Άρθρο 59 παρ. 6 καν. (ΕΕ) 1305/2013 (RDP non-regression threshold):

Η προτεινόμενη κατανομή των ενωσιακών πόρων σε μέτρα/δράσεις του άρθρου 17, σχετικά με επενδύσεις που αφορούν το περιβάλλον και το κλίμα, των άρθρων 21, 28, 29, 31 και 32, τα οποία στοχεύουν στις προτεραιότητες Π4 (περιβάλλον) και Π5 (κλίμα), ανέρχονται στα 3.645.898.989,00 €, τα οποία αντιστοιχούν στο 59,32% των πόρων του ΕΓΤΑΑ (εκτός EURI) για την περίοδο 2014-2022.

Κατανομή πόρων άρθρου 58^α καν. (ΕΕ) 1305/2013, όπως αυτός ισχύει

Η προτεινόμενη κατανομή των πόρων στο EURI, η οποία περιγράφεται στους Πίνακες 3 «Ανακατανομή πόρων EURI, ανά δράση» και 6 «Κατανομή των πόρων του Μέσου Ανάκαμψης (EURI) σε μέτρα/δράσεις ΠΑΑ 2014-2022» στοχεύει στο 63,56% των πόρων του EURI σε μέτρα /δράσεις, που προάγουν την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη στις αγροτικές περιοχές και συμβάλλουν σε μια ανθεκτική, βιώσιμη και ψηφιακή οικονομική ανάκαμψη και στο 58,67% σε δράσεις, που αφορούν στο περιβάλλον και στο κλίμα, όπως προβλέπεται στο άρθρο 58^α παρ. 4 καν. (ΕΕ) 1305/2013.

Οι πόροι που κατανέμονται για δράσεις Τεχνικής Βοήθειας, που αφορούν στην εφαρμογή Μέτρων/Δράσεων του EURI, ανέρχονται στο 1,17% των ενωσιακών πόρων για το EURI.

Κατανομή συνολικών πόρων ΕΓΤΑΑ (συμπεριλαμβανομένων αυτών του EURI) για άρθρο 59 παρ. 6 καν. (ΕΕ) 1305/2013, που αφορούν στο περιβάλλον και το κλίμα ανέρχονται στα 3.860.225.916,00 €, τα οποία αντιστοιχούν στο 59,28 % των συνολικών πόρων του ΕΓΤΑΑ.

2.3. Μεταβολή στου δείκτες του ΠΑΑ 2014-2022

Προτεραιότητα 1:

Από ότι φαίνεται από τον πίνακα που ακολουθεί οι προγραμματισμένες δαπάνες για τα M01, M02, M16 (αριθμητής του δείκτη) μεταβάλλονται λόγω της μείωσης της κατανομής πόρων στα M1.1 και M2.3, όπως έχει αναφερθεί ανωτέρω και κατά συνέπεια μεταβάλλεται αρνητικά και ο δείκτης Σ1. Παρόλα αυτά ο συνολικός αριθμός καταρτισμένων του M1.1 (δείκτης Σ3) έχει αυξηθεί πάνω από 50% σε σχέση με την εγκεκριμένη έκδοση δεδομένου ότι ο αναφερόμενος αριθμός καταρτισμένων στην εγκεκριμένη έκδοση είχε υποεκτιμηθεί λόγω αυξημένης μοναδιαίας αξίας ανά καταρτιζόμενο. Κατά την περίοδο covid 19 και μετά ενσωματώθηκε στο M1.1 η δυνατότητα τμημάτων με εξ' αποστάσεως κατάρτιση ή μικτά τμήματα, που η μοναδιαία αξία ανά καταρτιζόμενο ήταν χαμηλότερη και αφορούσε το μεγαλύτερο μέρος των καταρτιζόμενων.

Προτεραιότητα 1						
Τομέας εστίασης	Όνομα δείκτη στόχου	Τιμή στόχου 2025		Διαφορά (2-1)	Μείωση % για κάθε περιοχή εστίασης	Συνδυασμός μέτρων
		ΠΑΑ 2014-2022 (έκδοση 12.1) (1)	Πρόταση 12ης τροποποίησης ΠΑΑ 2014-2022 (2)			
1Α	Σ1: Ποσοστό δαπανών δυνάμει των άρθρων 14, 15 και 35 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 όσον αφορά τις συνολικές δαπάνες για το ΠΑΑ (περιοχή εστίασης 1Α)	2,57%	2,43%	-0,14%	-5,45%	M01, M02, M16
1Β	Σ2: Συνολικός αριθμός πράξεων συνεργασίας που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του μέτρου συνεργασίας (άρθρο 35 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013) (ομάδες, δίκτυα/συνεργατικοί σχηματισμοί (clusters), πιλοτικά έργα...) (περιοχή εστίασης 1Β)	285,00	285,00	0,00	0,0%	M16
1Γ	Σ3: Συνολικός αριθμός καταρτισμένων συμμετεχόντων δυνάμει του άρθρου 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 (περιοχή εστίασης 1Γ)	28.600,00	48.052,00	19.452,00	68,0%	M01

Προτεραιότητα 2:

Όπως φαίνεται από τον πίνακα που ακολουθεί έχουν μεταβληθεί αυξητικά και οι δύο δείκτες της Π2 λόγω ανάγκης αύξησης των πόρων των M4.1.1 και M6.1 δεδομένης της μεγάλης ζήτησης των δύο αυτών υπομέτρων καθώς επίσης και της μεταφοράς των επενδύσεων του M4.1.5 για τις περιφέρειες ΑΜΘ, Στερεάς Ελλάδας και Θεσσαλίας από το EURI στο συγχρηματοδοτούμενο τμήμα του ΠΑΑ 2014-2022.

Προτεραιότητα 2								
Τομέας εστίασης	Όνομα δείκτη στόχου	Τιμή στόχου 2025		Διαφορά (2-1)	Μείωση % για κάθε περιοχή εστίασης	Προγραμματισμένες δαπάνες		Συνδυασμός μέτρων
		ΠΑΑ 2014-2022 (έκδοση 12.1) (1)	Πρόταση 12ης τροποποίησης ΠΑΑ 2014-2022 (2)			ΠΑΑ 2014-2022 (έκδοση 12.1) (1)	Πρόταση 12ης τροποποίησης ΠΑΑ 2014-2022 (2)	
2Α	Σ4: Ποσοστό γεωργικών εκμεταλλεύσεων που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του ΠΑΑ για την πραγματοποιήση επενδύσεων με σκοπό την αναδιάρθρωση ή τον εκσυγχρονισμό (περιοχή εστίασης 2Α)	1,09%	1,63%	0,54%	49,54%	947.044.053,75	1.052.962.886,87	M01, M02, M04, M06, M16, M21, M22
2Β	Σ5: Ποσοστό γεωργικών εκμεταλλεύσεων με επιχειρηματικό σχέδιο ανάπτυξης/επενδύσεις για νέους γεωργούς που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του ΠΑΑ (περιοχή εστίασης 2Β)	5,10%	6,09%	0,99%	19,41%	702.817.055,62	772.107.080,52	M06

Προτεραιότητα 3:

Ο δείκτης Σ6 έχει μειωθεί λόγω του επανυπολογισμού των δικαιούχων του M3.1, οι οποίοι αναμένονται να ανέρθουν στους 12.300 ωφελούμενους.

Επίσης, μείωση παρουσιάζει και ο δείκτης Σ7 λόγω διαγραφής του M17.3, όπως έχει αναφερθεί ανωτέρω.

Προτεραιότητα 3								
Τομέας εστίασης	Όνομα δείκτη στόχου	Τιμή στόχου 2025		Διαφορά (2-1)	Μείωση % για κάθε περιοχή εστίασης	Προγραμματισμένες δαπάνες		Συνδυασμός μέτρων
		ΠΑΑ 2014-2022 (έκδοση 12.1) (1)	Πρόταση 12ης τροποποίησης ΠΑΑ 2014-2022 (2)			ΠΑΑ 2014-2022 (έκδοση 12.1) (1)	Πρόταση 12ης τροποποίησης ΠΑΑ 2014-2022 (2)	
3Α	Σ6: Ποσοστό γεωργικών εκμεταλλεύσεων που λαμβάνουν στήριξη για τη συμμετοχή τους σε συστήματα ποιότητας, τοπικές αγορές, βραχείες αλυσίδες εφοδιασμού και ομάδες/οργανώσεις παραγωγών (περιοχή εστίασης 3Α)	4,05%	2,58%	-1,47%	-36,30%	382.171.960,80	384.311.883,10	M03, M04, M09, M16
	Ποσοστό επενδύσεων στον τομέα της μεταποίησης και εμπορίας τροφίμων και ποτών που στηρίζεται από το ΠΑΑ 2014-2020 (Ποσοστό)	2,70%	2,93%	0,23%	8,52%			
3Β	Σ7: Ποσοστό γεωργικών εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν σε συστήματα διαχείρισης κινδύνου (περιοχή εστίασης 3Β)	0,42%	0,26%	-0,16%	-38,10%	89.423.851,51	79.923.851,51	M05

Προτεραιότητα 4:

Όπως φαίνεται και από τον πίνακα που ακολουθεί η γεωργική έκταση που αφορά στους δείκτες Σ9, Σ10 και Σ12 αυξάνεται και αυτό υποστηρίζεται και από την αύξηση των κατανεμημένων πόρων στο M10. Η μείωση που παρατηρείται στον δείκτη Σ13 αφορά στη 10^η τροποποίηση του ΠΑΑ 2014-2022 και όχι αυτή την τροποποίηση. Ενώ είχε περιγραφεί στο κεφ. 11.5 του ΠΑΑ 2014-2022 η μείωση της τιμής του ειδικού δείκτη TS2, εκ παραδρομής δεν είχε αντικατασταθεί στο κεφάλαιο 11.1 Προτεραιότητα 4Γ, έτσι ώστε να μεταβληθεί και ο σχετικός δείκτης.

Προτεραιότητα 4								
Τομέας εστίασης	Όνομα δείκτη στόχου	Τιμή στόχου 2025		Διπφορά (2-1)	Μείωση % για κάθε περιοχή εστίασης	Προγραμματισμένες δαπάνες		Συνδυασμός μέτρων
		ΠΑΑ 2014-2022 (έκδοση 12.1) (1)	Πρόταση 12ης τροποποίησης ΠΑΑ 2014-2022 (2)			ΠΑΑ 2014-2022 (έκδοση 12.1) (1)	Πρόταση 12ης τροποποίησης ΠΑΑ 2014-2022 (2)	
4Α (agri)	Σ9: Ποσοστό γεωργικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης για τη στήριξη της βιοποικιλότητας και/ή των τοπίων (περιοχή εστίασης 4Α)	19,32%	20,15%	0,83%	4,30%	3.840.845.703,46	3.917.316.016,48	Μ01, Μ02, Μ04, Μ07, Μ10, Μ11, Μ13, Μ16
4Β (agri)	Σ10: Ποσοστό της γεωργικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης για τη βελτίωση της διαχείρισης των υδάτων (περιοχή εστίασης 4Β)	19,09%	20,20%	1,11%	5,81%			
4Γ (agri)	Σ12: Ποσοστό της γεωργικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης για τη βελτίωση της διαχείρισης του εδάφους και/ή της πρόληψης της διάβρωσης του εδάφους (περιοχή εστίασης 4Γ)	18,18%	19,36%	1,18%	6,49%			
4Α (forestry)	Σ8: Ποσοστό δασών ή λειψών δασικών εκτάσεων που υπάγονται σε συμβάσεις διαχείρισης για τη στήριξη της βιοποικιλότητας (περιοχή εστίασης 4Α)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	22.243.434,89	22.243.434,89	Μ08
4Β (forestry)	Σ11: Ποσοστό της δασικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης για τη βελτίωση της διαχείρισης των υδάτων (περιοχή εστίασης 4Β)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%			
4Γ (forestry)	Σ13: Ποσοστό της δασικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης για τη βελτίωση της διαχείρισης του εδάφους και/ή την πρόληψη της διάβρωσης του εδάφους (περιοχή εστίασης 4Γ)	0,84%	0,24%	-0,60%	-71,43%			
	Σ2: Αριθμός εκταρίων που αφορούν στην αποκατάσταση ζημιών στα δάση	16.000,00	16.000,00	0,00	0,00%			

Στους δύο πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζεται αναλυτικά η μεταβολή της γεωργικής και δασικής έκτασης και η μεταβολή των σχετικών δεικτών.

ΓΕΩΡΓΙΚΗ & ΔΑΣΙΚΗ ΓΗ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ		ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟ ΠΑΑ 2014-2022 [ver. 12.1]							12Η ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΑΑ 2014-2022							ΔΙΑΦΟΡΑ (2-1)	
		ΣΥΝΟΛΟ (1)	4Α	4Β	4Γ	5Α	5Δ	5Ε	ΣΥΝΟΛΟ (2)	4Α	4Β	4Γ	5Α	5Δ	5Ε		
Μ04 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΥΛΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		55.000,00	0,00	0,00	0,00	55.000,00	0,00	0,00	131.000,00	0,00	0,00	0,00	131.000,00	0,00	0,00	76.000,00	
10.1.1	Προστασία της άγριας ορνιθοπανίδας	15.000,00	15.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.800,00	3.800,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-11.200,00	
10.1.2	Προστασία παραδοσιακού ελαιώνα Άμφισσας	2.500,00	2.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.000,00	2.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-500,00	
10.1.3	Διατήρηση αμπελοκομικής πρακτικής πρακτικής στον αμπελώνα Θήρας	871,00	871,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	730,00	730,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-141,00	
10.1.4	Μείωση της ρύπανσης του νερού από γεωργική δραστηριότητα	194.000,00	194.000,00	194.000,00	194.000,00	0,00	0,00	0,00	255.000,00	255.000,00	255.000,00	255.000,00	0,00	0,00	0,00	61.000,00	
10.1.7	Εναλλακτική καταπολέμηση ζιζανίων στους οριζώνες	16.408,00	16.408,00	16.408,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10.500,00	10.500,00	10.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-5.908,00	
10.1.8	Εφαρμογή της μεθόδου σεξουαλικής σύγχυσης των μικρολεπιδωπτέρων	21.128,00	21.128,00	21.128,00	0,00	0,00	0,00	0,00	23.600,00	23.600,00	23.600,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.472,00	
10.1.10	Προστασία τοπικών αβελτίωντων πληθυσμών - ποικιλιών που κινδυνεύουν από γενετική διάβρωση	2.843,00	2.843,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-2.843,00	
10.0.1	Αμειψισπορά με ξηρικές καλλιέργειες	830,00	0,00	830,00	0,00	0,00	0,00	0,00	830,00	0,00	830,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
10.0.2	Σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης στην παραγωγή καπνού	2.773,00	0,00	2.773,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.800,00	0,00	2.800,00	0,00	0,00	0,00	0,00	27,00	
10.0.3	Σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης στην παραγωγή ζαχαροτεύτλων	5.788,00	0,00	5.788,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.700,00	0,00	5.700,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-88,00	
Μ10 ΓΕΩΡΓΟΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ & ΚΛΙΜΑΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ		262.141,00	252.750,00	240.927,00	194.000,00	0,00	0,00	0,00	304.960,00	295.630,00	298.430,00	255.000,00	0,00	0,00	0,00	42.819,00	
11.1	Ενίσχυση για στρόφιξη σε πρακτικές και μεθόδους βιολογικής γεωργίας	507.910,00	494.575,00	494.575,00	494.575,00	0,00	13.335,00	0,00	507.910,00	494.575,00	494.575,00	494.575,00	0,00	13.335,00	0,00	0,00	
11.2	Ενίσχυση για διατήρηση πρακτικών και μεθόδων βιολογικής γεωργίας	379.282,00	252.852,00	252.852,00	252.852,00	0,00	126.430,00	0,00	379.282,00	252.852,00	252.852,00	252.852,00	0,00	126.430,00	0,00	0,00	
Μ11 ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ		887.192,00	747.427,00	747.427,00	747.427,00	0,00	139.765,00	0,00	887.192,00	747.427,00	747.427,00	747.427,00	0,00	139.765,00	0,00	0,00	
8.1	Στήριξη για δάσωση / δημιουργία δασικών εκτάσεων	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Μ8.1 ΔΑΣΩΣΗ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΓΑΙΩΝ		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
ΣΥΝΟΛΟ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΓΗΣ		1.204.333,00	1.000.177,00	988.354,00	941.427,00	55.000,00	139.765,00	0,00	1.323.152,00	1.043.057,00	1.045.857,00	1.002.427,00	131.000,00	139.765,00	0,00	118.819,00	
8.3	Πρόληψη ζημιών σε δάση από δασικές πυρκαγιές, φυσικές καταστροφές και καταστροφικά φαινόμενα	52.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	52.000,00	52.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	52.000,00	0,00	
8.4	Αποκατάσταση ζημιών σε δάση από δασικές πυρκαγιές, φυσικές καταστροφές και καταστροφικά φαινόμενα	16.000,00	0,00	0,00	16.000,00	0,00	0,00	0,00	16.000,00	0,00	0,00	16.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΣΙΚΗΣ ΓΗΣ		68.000,00	0,00	0,00	16.000,00	0,00	0,00	52.000,00	68.000,00	0,00	0,00	16.000,00	0,00	0,00	52.000,00	0,00	
ΣΥΝΟΛΟ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ & ΔΑΣΙΚΗΣ ΓΗΣ (ΣΕ)		1.327.333,00	1.000.177,00	988.354,00	957.427,00	55.000,00	139.765,00	52.000,00	1.522.152,00	1.043.057,00	1.045.857,00	1.018.427,00	262.000,00	139.765,00	52.000,00	118.819,00	
ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΥ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΓΗ			19,32%	19,09%	18,18%	5,36%	2,70%			20,15%	20,20%	19,67%	5,06%	2,70%			
ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΥ ΔΑΣΙΚΗ ΓΗ			0,00%	0,00%	0,24%	0,00%	0,00%			0,00%	0,00%	0,24%	0,00%	0,00%			
ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΥ ΓΕΩΡΓΙΚΗ & ΔΑΣΙΚΗ ΓΗ (ΣΕ)								0,44%							0,44%		
ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΑ - ΧΤΕ								5.177.510,00									
ΔΑΣΗ & ΛΟΙΠΕΣ ΔΑΣΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ								6.539.000,00									
ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΔΕΥΟΜΕΝΗΣ ΓΗΣ								1.025.210,00									
ΣΥΝΟΛΟ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ & ΔΑΣΙΚΗΣ ΓΗΣ								11.716.510,00									

ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΓΗ& ΔΑΣΙΚΗ ΓΗ (ΔΕΙΚΤΗΣ Ο5)												
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ		ΠΑΑ 2014-2022 (ΕΚΔΟΣΗ 12.1) (1)					12Η ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΑΑ 2014-2022 (2)					ΔΙΑΦΟΡΑ (2-1)
		ΣΥΝΟΛΟ	Π4	5Α	5Δ	5Ε	ΣΥΝΟΛΟ	Π4	5Α	5Δ	5Ε	
Μ04 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΥΛΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		55.000,00	0,00	55.000,00	0,00	0,00	131.000,00	0,00	131.000,00	0,00	0,00	76.000,00
10.1.1	Προστασία της άγριας ορνιθοπανίδας	15.000,00	15.000,00	0,00	0,00	0,00	3.800,00	3.800,00	0,00	0,00	0,00	-11.200,00
10.1.2	Προστασία παραδοσιακού ελαιώνα Άμφισσας	2.500,00	2.500,00	0,00	0,00	0,00	2.000,00	2.000,00	0,00	0,00	0,00	-500,00
10.1.3	Διατήρηση αμπελοκομικής πρακτικής πρακτικής στον αμπελώνα Θήρας	871,00	871,00	0,00	0,00	0,00	730,00		0,00	0,00	0,00	-141,00
10.1.4	Μείωση της ρύπανσης του νερού από γεωργική δραστηριότητα	194.000,00	194.000,00	0,00	0,00	0,00	255.000,00	255.000,00	0,00	0,00	0,00	61.000,00
10.1.7	Εναλλακτική καταπολέμηση ζιζανίων στους ορυζώνες	16.408,00	16.408,00	0,00	0,00	0,00	10.500,00	10.500,00	0,00	0,00	0,00	-5.908,00
10.1.8	Εφαρμογή της μεθόδου σεξουαλικής σύγχυσης των μικρολεπιδοπτέρων	21.128,00	21.128,00	0,00	0,00	0,00	23.600,00	23.600,00	0,00	0,00	0,00	2.472,00
10.1.10	Προστασία τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών - ποικιλιών που κινδυνεύουν από γενετική διάβρωση	2.843,00	2.843,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-2.843,00
10.0.1	Αμειψισπορά με ξηρικές καλλιέργειες	830,00	830,00	0,00	0,00	0,00	830,00	830,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.0.2	Σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης στην παραγωγή καπνού	2.773,00	2.773,00	0,00	0,00	0,00	2.800,00	2.800,00	0,00	0,00	0,00	27,00
10.0.3	Σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης στην παραγωγή ζαχαροτεύτλων	5.788,00	5.788,00	0,00	0,00	0,00	5.700,00	5.700,00	0,00	0,00	0,00	-88,00
Μ10 ΓΕΩΡΓΟΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ & ΚΛΙΜΑΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ		262.141,00	262.141,00	0,00	0,00	0,00	304.960,00	304.230,00	0,00	0,00	0,00	42.819,00
11.1	Ενίσχυση για στροφή σε πρακτικές και μεθόδους βιολογικής γεωργίας	507.910,00	494.575,00	0,00	13.335,00	0,00	507.910,00	494.575,00		13.335,00		0,00
11.2	Ενίσχυση για διατήρηση πρακτικών και μεθόδων βιολογικής γεωργίας	379.282,00	252.852,00	0,00	126.430,00	0,00	379.282,00	252.852,00		126.430,00		0,00
Μ11 ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ		887.192,00	747.427,00	0,00	139.765,00	0,00	887.192,00	747.427,00	0,00	139.765,00	0,00	0,00
8.1	Στήριξη για δάσωση / δημιουργία δασικών εκτάσεων	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8.3	Πρόληψη ζημιών σε δάση από δασικές πυρκαγιές, φυσικές καταστροφές και καταστροφικά φαινόμενα	52.000,00	0,00	0,00	0,00	52.000,00	52.000,00	0,00	0,00	0,00	52.000,00	0,00
8.4	Αποκατάσταση ζημιών σε δάση από δασικές πυρκαγιές, φυσικές καταστροφές και καταστροφικά φαινόμενα	16.000,00	16.000,00	0,00	0,00	0,00	16.000,00	16.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Μ08 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ & ΣΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ		68.000,00	16.000,00	0,00	0,00	52.000,00	68.000,00	16.000,00	0,00	0,00	52.000,00	0,00
13.1	Ενισχύσεις σε ορεινές περιοχές	1.509.274,00	1.509.274,00	0,00	0,00	0,00	1.780.000,00	1.780.000,00	0,00	0,00	0,00	270.726,00
13.2	Ενισχύσεις σε περιοχές με φυσικά μειονεκτήματα	1.492.912,00	1.492.912,00	0,00	0,00	0,00	1.085.000,00	1.085.000,00	0,00	0,00	0,00	-407.912,00
13.3	Ενισχύσεις σε περιοχές με ειδικά μειονεκτήματα	221.755,00	221.755,00	0,00	0,00	0,00	150.000,00	150.000,00	0,00	0,00	0,00	-71.755,00
Μ13 ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΜΕ ΦΥΣΙΚΑ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ		3.223.941,00	3.223.941,00	0,00	0,00	0,00	3.015.000,00	3.015.000,00	0,00	0,00	0,00	-208.941,00

Προτεραιότητα 5:

Αν και από ότι φαίνεται στον πίνακα που ακολουθεί ότι μειώνονται οι προγραμματισμένες δαπάνες της περιοχής εστίασης 5Α, οι οποίες προκύπτουν, όπως έχει προαναφερθεί, από τη μείωση της κατανομής πόρων για τα Μ4.1.2 και Μ4.3.1, εντούτοις ο δείκτης Σ14 αυξάνεται κατά πολύ δεδομένου ότι από την αρχική έγκριση του ΠΑΑ 2014-2020 έως και την εγκεκριμένη έκδοση του ΠΑΑ 2014-2022, οι αρδευόμενες εκτάσεις του Μ4.3.1 αφενός ήταν υποεκτιμημένες, αφετέρου δεν είχαν υπολογιστεί οι αρδευόμενες εκτάσεις που προέκυψαν από τις ανειλημμένες υποχρεώσεις από το ΠΑΑ 2007-2013.

Ο δείκτης Σ15 αυξάνεται κατά πολύ, λόγω και της αύξησης των προγραμματισμένων δαπανών για επενδύσεις που στοχεύουν στην προτεραιότητα 5Β, ιδιαίτερα του Μ4.2.1.

Αντίθετα ο δείκτης Σ16 μειώνεται όπως αντίστοιχα μειώνονται και οι προγραμματισμένες δαπάνες για επενδύσεις που στοχεύουν στην περιοχή εστίασης 5Γ, κυρίως των Μ4.1.3 και Μ4.1.5.

Ο δείκτης Σ17 φαίνεται να έχει μια εξαιρετική αύξηση η οποία προκύπτει από λανθασμένο αρχικό υπολογισμό των ΜΖΚ του Μ4.1.3. Από την αρχική έγκριση του ΠΑΑ 2014-2020 έως και την εγκεκριμένη έκδοση του ΠΑΑ 2014-2022 είχε υπολογιστεί ότι μέσω του Μ4.1.3 θα ενισχυθούν 18 εκμεταλλεύσεις για επενδύσεις που αφορούν σε μείωση των εκπομπών θερμοκηπίου με συνολικά 180 ΜΖΚ, δηλαδή με μέσο όρο 10 ΜΖΚ/εκμετάλλευση, αριθμός που είναι εμφανώς λανθασμένος. Στην προτεινόμενη πρόταση τροποποίησης ο μέσος όρος ΜΖΚ ανά εκμετάλλευση αυξάνεται σε περίπου 378 ΜΖΚ, που είναι ένας πιο ρεαλιστικός αριθμός για τις κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις της χώρας μας.

Προτεραιότητα 5								
Τομέας εστίασης	Όνομα δείκτη στόχου	Τιμή στόχου 2025		Μείωση % για κάθε περιοχή εστίασης	Προγραμματισμένες δαπάνες		Διαφορά (2-1)	Συνδυασμός μέτρων
		ΠΑΑ 2014-2022 (έκδοση 12.1) (1)	Πρόταση 12ης τροποποίησης ΠΑΑ 2014-2022 (2)		ΠΑΑ 2014-2022 (έκδοση 12.1) (1)	Πρόταση 12ης τροποποίησης ΠΑΑ 2014-2022 (2)		
5Α	Σ14: Ποσοστό αρδευόμενης γης που εντάσσεται σε πιο αποδοτικό αρδευτικό σύστημα (περιοχή εστίασης 5Α)	5,36%	12,78%	7,42%	533.475.047,15	461.600.324,31	-71.874.722,84	Μ01, Μ02, Μ04, Μ16
5Β	Σ15: Συνολική επένδυση για την ενεργειακή απόδοση (περιοχή εστίασης 5Β)	27.796.785,18	67.139.412,76	39.342.627,58	15.567.895,79	33.569.706,38	18.001.810,59	Μ04
5Γ	Σ16: Συνολική επένδυση για την παραγωγή από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (σε ευρώ) (περιοχή εστίασης 5Γ)	97.911.095,00	25.503.628,63	-72.407.466,37	64.170.117,93	19.048.071,02	-45.122.046,91	Μ02, Μ04, Μ08, Μ16
5Δ	Σ17: Ποσοστό ΜΖΚ που συνδέεται με επενδύσεις στη διαχείριση του ζωικού κεφαλαίου με σκοπό τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και/ή αμμωνίας (περιοχή εστίασης 5Δ)	0,01%	0,36%	0,35%	3500,00%	132.461.898,83	131.902.426,31	Μ02, Μ04, Μ10, Μ11, Μ16
	Σ18: Ποσοστό της γεωργικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης με στόχο τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και/ή αμμωνίας (περιοχή εστίασης 5Δ)	2,70%	2,70%	0,00%	0,00%			
5Ε	Σ19: Ποσοστό της γεωργικής και της δασικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης οι οποίες συμβάλλουν στη δέσμευση και τη διατήρηση του διοξειδίου του άνθρακα (περιοχή εστίασης 5Ε)	0,44%	0,44%	0,00%	0,00%	114.933.215,95	114.500.756,50	Μ02, Μ04, Μ10, Μ16
	TS3: Αριθμός εκταρίων που αφορούν στην πρόληψη ζημιών στα δάση (Εκτάρια)	52.000,00	52.000,00	0,00	0,00%			

Προτεραιότητα 6:

Όπως φαίνεται από τον πίνακα που ακολουθεί η μείωση των προγραμματισμένων δαπανών στην περιοχή εστίασης 6Β δεν επηρεάζει τον αντίστοιχο δείκτη στόχου γιατί δεν αφορά σε μείωση επενδυτικών έργων αλλά σε πιθανή μη ολοκλήρωση και πληρωμή αυτών σε αυτή την προγραμματική περίοδο.

Αντίθετα η μείωση της προγραμματισμένης δαπάνης που αφορά στην περιοχή εστίασης 6Γ έχει ως αποτέλεσμα και τη μείωση στόχου Σ24 και οφείλεται στην υλοποίηση του Μ7.3. Σχετικό έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος «ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ» (259/31.01.2024) αιτιολογεί τη σχετική μείωση, ενώ αποδεικνύει ότι εξασφαλίζεται η σχετική

τελική υπηρεσία προς τους πολίτες (υποδομές υπερυψηλής ευρυζωνικότητας στις αγροτικές περιοχές) από άλλο μέσο χρηματοδότησης.

Προτεραιότητα 6								
Τομέας εστίασης	Όνομα δείκτη στόχου	Τιμή στόχου 2025		Διαφορά (2-1)	Μείωση % για κάθε περιοχή εστίασης	Προγραμματισμένες δαπάνες		Συνδυασμός μέτρων
		ΠΑΑ 2014-2022 (έκδοση 12.1) (1)	Πρόταση 12ης τροποποίησης ΠΑΑ 2014-2022 (2)			ΠΑΑ 2014-2022 (έκδοση 12.1) (1)	Πρόταση 12ης τροποποίησης ΠΑΑ 2014-2022 (2)	
6Α	Σ20: Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται σε έργα που λαμβάνουν στήριξη (περιοχή εστίασης 6Α)	675,00	675,00	0,00	0,00%	38.543.800,60	37.680.999,42	-862.801,18 M06
6Β	Σ21: Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που καλύπτεται από στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης (περιοχή εστίασης 6Β)	66,34%	66,34%	0,00	0,00%	544.656.102,02	450.300.468,51	-94.355.633,51 M04, M07, M19
	Σ22: Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που επωφελείται από βελτιωμένες υπηρεσίες/υποδομές (περιοχή εστίασης 6Β)	1,24%	1,24%	0,00%	0,00%			
	Σ23: Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται σε έργα Leader που λαμβάνουν στήριξη (περιοχή εστίασης 6Β)	2.150,00	2.150,00	0,00	0,00%			
6Γ	Σ24: Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που επωφελείται από νέες ή βελτιωμένες υπηρεσίες/υποδομές (ΤΠΕ) (περιοχή εστίασης 6Γ)	9,95%	2,99%	-6,96%	-69,95%	83.060.962,39	46.989.224,39	-36.071.738,00 M01, M02, M07